

Zgodnje odkrivanje okužbe z virusom HIV in ustrezna oskrba oseb z okužbo HIV/AIDS

SPREJELA Generalna skupščina FDI, septembra 2014 v New Delhiju v Indiji

Uvod

Pandemija okužbe z virusom človeške imunske pomanjkljivosti (HIV) in sindromom pridobljene imunske pomanjkljivosti (AIDS) je zdaj v svojem četrtem desetletju, okuženih je več kot 70 milijonov ljudi, 35 milijonov ljudi so prenašalci virusa HIV, približno 2,3 milijona je na novo okuženih in 1,6 milijona je bilo smrtnih žrtev zaradi virusa leta 2012. Obsežna uporaba protiretrovirusnih zdravil in drugih ukrepov je izjemno zmanjšala resnost bolezni in število novih okužb s skupnimi prizadevanji vlad, mednarodnih organizacij, zdravstvenih delavcev in vodij skupnosti po vsem svetu. V mnogih državah sta okužba s HIV in AIDS postala pretežno kronična bolezen, okuženi pa doživljajo precej normalno pričakovano življenjsko dobo, čeprav s povečanim tveganjem za staranje, kroničnimi motnjami in drugimi dolgotrajnimi zapleti.

Nekaj primerov morebitne odprave virusa HIV z uporabo novih pristopov je vzbudilo upanje. Vendar bi bilo prezgodaj domnevati, da je na vidiku konec HIV/AIDSa. Nove okužbe se še naprej pojavljajo in so koncentrirane med specifičnimi ogroženimi populacijami. V mnogih primerih je diagnosticiranje še vedno prepozno, zdravljenje pa še vedno ni na voljo ali je nedostopno za ogromno večino okuženih po svetu. Poleg tega so maligne bolezni AIDSa in drugi pozni zapleti še vedno velika obremenitev obolevnosti in umrljivosti ter bodo v prihodnosti še vedno obstajali. Cepiva še ni na voljo.

Peroralne lezije so vidne v kliničnem poteku HIV/AIDSa. Ustni zdravstveni delavci lahko igrajo pomembno vlogo pri prepoznavanju, hitrem diagnosticiranju in obvladovanju virusa. Študije, ki raziskujejo naravo, etiologijo in upravljanje orofacijskih zapletov HIV/AIDSa, so dragocene pri celovitem pristopu k pandemiji. Sedaj se široko uporabljajo preskusi za HIV, ki temeljijo na slini, razvijajo pa se tudi nove tehnologije in drugi dejavniki.

Izjava

FDI bi morala:

- Zagovarjati, podpirati in izvajati strategije za učinkovito vključevanje strokovnjakov za ustno zdravstveno varstvo v programe preprečevanja in upravljanja s HIV/AIDSOM.
- Vzpostaviti močne povezave z vsemi glavnimi zainteresiranimi stranmi na področju HIV/AIDS, da bi učinkoviteje služili prizadetemu prebivalstvu.
- Prispevati k izobraževalnim pobudam, ki olajšajo odkrivanje peroralnih lezij okužb z virusom HIV/AIDSOM s strani ustnih zdravstvenih delavcev in okrepiti njihovo vlogo pri obvladovanju pandemije.
- Podpreti programe, ki raziskujejo in lajšajo izvajanje najboljših praks za preprečevanje, zgodnje diagnosticiranje in obvladovanje orofacialnih zapletov HIV/AIDS.

Nadaljnje branje

- Poročilo UNAIDS o svetovni epidemiji AIDS
2013. http://www.unaids.org/en/media/naids/contentassets/documents/epidemiology/2013/gr2013/UNA_IDS_Global_Report_2013_en.pdf (dostopano 18. avgusta 2014).
- Fauci AS, Marston HD. Achieving an AIDS-free world: science and implementation. *Lancet* 2013; 382: 1461–1462.
- Coogan MM, Xu T, Yu G-Y, Greenspan J, Challacombe SJ. The Mouth and AIDS: The Global Challenge. Sixth World Workshop on Oral Health and Disease in AIDS, April 21–24, 2009. *Adv Dent Res* 2011; 23:3–171.
- Chen Z, Abrams WR, Geva E, de Dood CJ, González JM, Tanke HJ, Niedbala RS, Zhou P, Malamud D, Corstjens PL. Development of a generic microfluidic device for simultaneous detection of antibodies and nucleic acids in oral fluids. *Biomed Res Int* 2013; 2013: 543294.